

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za povzdigo in napredek obrtništva Dravske banovine

„OBRTNI VESTNIK“

Izhaja tedensko in sicer vsak
petek ter stane:

Polletno Din 40—
Polletno Din 20—
Posamezna številka . . Din 1—

Glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“, „Splošne zveze obrtnih
zadrug v Mariboru“ in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravišstvo: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi
se ne sprejemajo. Rokopisi se ne
vračajo. Ponatiski dovoljeni le s
navedbo vira.Stev. pri poštni hranilnici,
podružnici v Ljubljani 10.360.

XIII. letnik.

V LJUBLJANI, dne 17. oktobra 1930.

Stev. 42.

Ivan Rebek, Celje.

Kriza.

Krize narodnega gospodarstva cele Evrope opisuje vse svetovno časopisje prav večje v vseh podrobnostih. Osebito razpravlja o krizi poljedelstva, industrije in trgovine. Le za obrtniško krizo se javnost tako malenkostno zanima, kakor da bi ta stan ne bil del narodne moči, marveč le nekaj podrejenega in brezpomembnega. Na vseh drugih poljih narodnega gospodarstva se najde pri nas mnogo strokovnjakov, ki vsak po svojem strokovnjakem mnenju ali naziranju v časopisih ali pa na zborovanjih podajo javnosti svoje teoretične, kakor tudi praktične nasvete, ki naj bi vodili k zboljšanju neugodnega položaja. Na tem polju prednjači pred vsem kmetijstvo, kateremu posveča sedanja naša vlada vso svojo pažnjo. Na stotine strokovnjakov vseh kategorij agrarstva je pozvanih, da rešijo našega kmeta propada. Vse to je prav in pravilno, kajti ko bo naš kmet prišel v boljši gospodarski položaj, bo oživel tudi vse drugo narodno gospodarstvo, med tem tudi obrt.

Pri tem skrbnem delu za kmetijstvo ne sme držati obrtništvo rok križem. Če pomislimo, kaj se je storilo za pozdigo kmetijstva samo v zadnjih dveh letih, ko je vlada osnovala čisto nove institucije, ki naj koristijo našemu kmetijstvu, moramo priznati, da ima vlada generala Živkoviča dalekoviden in smotren načrt za sanacijo naše gospodarske krize. V tem času je bilo že več notranjih in vnanjih konferenc o kmetijskem vprašanju, ustanovile so se s pomočjo države žitna skladišča, ustanovil se je zavod za pospeševanje zunanje trgovine, ustanovljajo se mnoge poljedelske zadruge vseh kategorij. Kmetijske zadruge in njih zveze imajo veliko olajšavo pri uvozu poljedelskega orodja. Država nabavlja dobro plemensko živino, kakor tudi najboljše kolekcije vseh vrst žita, daje bonifikacije za izvoz vina, izsušava močvirnata polja itd. Želeti je, da se ta veliki agrarno-gospodarski načrt generala Živkoviča srečno izvede.

Vsporedno z agrarnim vprašanjem pa se mora pripravljati tudi obrtništvo k preorientaciji. Obrtniške gospodarske organizacije, katere danes obstojajo, so zastarele in niso več za našo dobo. Kajti, če eno obrtno dru-

štvo ali rokodelska zadruga skliče kak protesten shod proti prevelikemu obdavčenju, ali proti uvozu nekaterih predmetov, je to pri naših oblastih že tako stara pesem, da jo pozna že vsak podrejen uradnik. Da bi obrtništvo korakalo obenem z drugimi gospodarskimi panogami, mu je potrebna državna pomoč. Naj bi se obrtništvo organiziralo v močne strokovne zadruge, vsaka panoga za sebe. Le v taki organizaciji pridejo nazori posameznikov v poštev in do uvaževanja. Potom tako preosnovanih rokodelskih zadrug se bodo sčasoma izcimile produktivne zadruge, ki bi v mnogih slučajih nadomestovale narodno industrijo, katere mi Slovenci in Jugoslovani še dolgo ne bomo imeli v tekem obsegu, kakor bi bilo treba. Toda za uresničenje gori navedene reorganizacije mora obrtništvo storiti samo prvi korak, v nadi da ga oblastva ne bodo pustila na cedilu. Te smernice je zavzelo naše narodno kovinarstvo, katero se z isto željo oglašava v našem Vestniku. Le tako naprej, ker le tem potom zamoremo doseči zaželeni cilj, da povemo vsej javnosti, kakor tudi pristojni oblasti, kaj da želimo.

Zaradi našega malouvaževanja moramo biti bolj glasni, pa tudi agilni. Ne smemo se obnašati, kakor oni ponosni nesrečenci, ki je padel v vodo in kričal na vse grlo ter kliče na pomoč, sam pa ne stori ničesar za svojo rešitev, ampak samo čaka, da ga nekdo odnese v naročju iz nevarnega položaja. Samo ob sebi je razumljivo, da imamo v vseh strokah našega rokodelstva več ali manj zmožne moči za vodstvo takšnega poslovanja, a za administrativno delo takega poslovanja bi se morale nastaviti sposobne moči, katere bi do popolnega razvoja dala brezplačno na razpolago država, a obrtništvo pa vse svoje duševne zmožnosti, kakor tudi do najvišje mere možnosti finančna sredstva v obliki zadrugnih deležev. Potem šele, ko bo vlada videla tega danes komaj vegetirajočega obrtništva trdno voljo za rešitev krize obrtnika, ki je za državo ravnotako važen faktor, kakor kateri-sibodi drug stan, potem šele smo upravičeni klicati na pomoč državo, kakor jo kliče danes kmet in kakor vidimo, ne brez uspeha.

Vprašanje zavarovanja in obdačbe obrtnika.

V naslednjem prinašamo dva aktualna in važna nujna predloga, ki sta jih na zadnji plenarni seji Zbornice TOI stavila g. Josip Rebek in g. Jakob Volk.

1. Nujni predlog gosp. Josipa Rebeke glede obveznega zavarovanja obrtnikov.

Obrtništvo Dravske banovine je potom svojih organizacij in zakonitih stanovskih zastopnikov že ponovno povdarilo potrebo, da se uvede poleg delavskega socialnega zavarovanja tudi zavarovanje samostojnih obrtnikov. Potreba po uvedbi takega zavarovanja je utemeljena in nujna. Saj vidimo, da obratuje večina malih obrtnikov, naj si bodo to rokodelci ali trgovci v takih razmerah, da je njih usoda v slučajih obolenj ali nezgod v mnogih primerih hujsa in

težja kot je usoda delavčeva. Z nesposobnostjo vsled daljše bolezni ali nesreče, sta obrtnik in njegova družina prepuščena milosti in nemilosti svoje okolice ali občine. Le redki so obrtniki, ki si morejo od svojega pičlega dnevnega zaslužka odtrgati še tako neznaten iznos, da ga prištedijo za slučaj bolezni ali delanezmožnosti sploh. Dnevno imamo primere, ko se obračajo obrtniške družine na organizacije in občino za pomoč iz najhujše bede, v katero so prišle vsled delanezmožnosti očeta-obrtnika. Da se zavaruje tudi obrtnika in njegove družine pred takimi najhujšimi življenjskimi krizami, so naše organizacije že davno in zlasti o priliki razprav o predlogih za novi

obrti red soglasno zahtevale, da se že v novem obrtnem redu predvidi vsaj načelno določilo, po katerem naj bi bilo za vsakega obrtnika predpisano obvezno zavarovanje za bolezen, nezgode, starost in smrt. Tako zahtevo je stavila, kakor nam je vsem znano, tudi naša zbornica.

Ker ni gotovo, ali se bo naši zahtevi glede zavarovanja ugodilo že v novem obrtnem redu, smatram z ozirom na nujnost rešitve tega vprašanja za potrebno, da se pošlje g. ministru za trgovino in industrijo spomenico s prošnjo, naj se za primer, da se vprašanje glede zavarovanja obrtnikov ne bo rešilo v okvirju obrtnega reda, pripravi čimprej poseben načrt zakona o zavarovanju obrtnikov.

Iz resolucij sprejetih v teku zadnjih let na raznih obrtniških zborovanjih, bi bilo v spomenici povdariti, da je pri zavarovanju samostojnih obrtnikov uvedbi načelo obveznosti zavarovanja za vse samostojne obrtnike. Od zavarovanja, ki bi slonela na načelu prostovoljnosti ni pričakovati zaželenih uspehov. Dobro uspevajoči, mlajši in trenutno zdravi obrtniki morejo skrbeti za delonesposobne, starejše in bolne. Če je kje, je tu brezizjemna solidarnost vseh obrtnikov nujno potrebna. Čim širša bo baza, čim večji bo obseg zavarovancev, tem cenejši bo zavarovanje in tem več bo moglo nuditi zavarovancem.

V resolucijah se tudi skoro soglasno povdarja, da bodi v zakonu predvideno obvezno zavarovanje za bolezen, nezgode, onemoglost, starost in smrt, t. j. za vse panoge, ki so tudi predvidene v zakonu o zavarovanju delavcev. Ako bi bila uvedba vseh panog hkratu težka, naj se uvede postopno ena panoga za drugo. Povdariti je potrebno, da se takoj uvede zavarovanje za primere bolezni. Vprašanje premij, dajatev, starostne meje i. dr. naj bi se razpravljalo na posebni anketi zastopnikov zbornice in zvez, da se v tem oziru doseže enotnost.

Organizacija zavarovanja samostojnih obrtnikov naj se izvede samostojno, ločeno od obstoječega delavskega zavarovanja. Ustanovi naj se za področje dravske banovine popolnoma samostojna zavarovalnica, ki naj bo nosilec za vse panoge zavarovanja in ki se naj pri izvajanju zavarovanja oslanja na obvezna strokovna udruženja, ki so projektirana v novem obrtnem redu.

Smatram, da mi ni treba spuščati se v podrobno utemeljitev gornjih načelnih zahtev, saj so nam po tolikih izčrpnih razpravah o tem vprašanju motivi, ki vodijo naše obrtništvo do gornjih zahtev, vsem znani.

Prosim zato, Zbornica blagovoli skleniti, da se pošlje g. ministru trgovine in industrije spomenico v smislu mojega predloga.

2. Nujni predlog gosp. Jakoba Volka radi obdačbe malega obrtnika.

Izvajanje novega davčnega zakona glede pridobnine v praksi je pokazalo, da je ta obdačba za našega obrtnika neznosna. Gospodarski položaj našega obrtnika je vsled splošne gospodarske krize že itak skrajno slab. Davčna obremenitev pa je na podlagi ocen in predpisov v naših krajih taka, da je obrtnik ne bo mogel prenesti. Ključ nove pridobnine je štiri do petkrat večji kot je bil osnovni odstotek prejšnje pridobnine. Dočim je obrtništvo do uveljavljenja novega zakona o neposrednih davkih plačevalo 2% kontingentiranega

pridobninskega davka, nalaga novi davčni zakon 6—8% osnovnega državnega davka in poleg tega še v najnižji skupini 2% dopolnilne doklade. Res je sicer, da je z novim davčnim zakonom ukinjena dohodnina, toda to dejstvo nas ne sme varati, ker v Sloveniji pretežna večina obrtnikov tega davka ni plačevala zato, ker dohodki posameznikov niso dosegli eksistenčnega minima.

Vsled tega stavim nujni predlog:

Visoka zbornica naj ukrene vse potrebno, da se odpravi dopolnilni davek in zniža ključ za pridobnino, da se uvede eksistenčni minimum ali pavšaliziranje in da se pri ocenjevanju dohodkov upošteva dejanska plačilna zmožnost obrtnika.

Oba nujna predloga sta bila sprejeta z odobravanjem.

Obrtniške zadeve.

Iz poročila zborničnega predsednika Ivana Jelačina na plenarni seji Zbornice TOI posnemamo sledeča zanimiva izvajanja o položaju obrtnika in o važnih obrtniških vprašanjih.

Kakor v trgovini, se je občutila kriza tudi v obrtniških krogih. Javljajo se predvsem v pojemanju naročil. Na deželi povzroča pomanjkanje dela in zaslužka splošno oslabitev kupne moči kmeta, ki je posebno za kovinarske, lesne in oblačilne stroke glavni odjemalec. Mehanizacija prometnih sredstev izpodriva konjsko vprego in izpodkopava obenem kovaško in sedlarsko stroko. V čevljarstvu in krojaški stroki se čuti porenjen pritisk tovarniške konkurence, ker tudi že kmetijsko ljudstvo posega vedno bolj po tovarniško izgotovljenih oblačilih izdelkih.

O nekoliko boljši zaposlitvi, vsaj v mestih in večje naselijih, bi se moglo govoriti edinole pri mizarški stroki in pri gradbenih obrtih. Gradbeno podjetnost otežuje znatna podražitev gradbenega materiala. Postopoma medsebojna konkurenca pritiska na cene, da je mnogokrat delo komaj še rentabilno. Legalni konkurenti se pridružuje ravno v gospodarsko šibkejših strokah nelegalna konkurenca šušmarjev. Pomanjkanje dela in zaslužka se pridružuje na drugi strani neznosna davčna obremenitev.

Iz tega težkega gospodarskega položaja si skuša obrtništvo pomagati s tem, da omejuje dotok naraščajoč, da z vso vehemenco nastopa proti šušmarjem, da skuša s tarifnimi dogovori v okvirju obrtnih organizacij

Obrtniški koledar za leto 1931 izide

že koncem tega meseca.

Koledar vsebuje letos za obrtnika tako važno in potrebno gradivo, da je želeči, da si ga vsak obrtnik preskrbi.

Naročila sprejema
ZVEZA OBRTNIH ZADRUG
v Ljubljani.

vzdržati boljše cene svojim izdelkom in da osobito v nekaterih strokah dviga kvaliteto in ceno svojega izdelka s tehnično samoopolnitvijo in modernejšo opremo delavnic.

Kljub raznim težkočam tehnični razvoj našega obrta napreduje. Lepe uspehe imamo v zadnjem času zaznamovati v lesni stroki, osobito v mizarstvu, ki je v umetniškem in tehničnem pogledu dosegla inozemsko konkurenco.

Gibanje obrta v zadnjih tromeščjih kaže tole sliko:

	IV. četrtl. 1929	I. četrtl. 1930	II. četrtl. 1930
Število prijav	669 674 757 = 2100		
Število odjav	375 476 396 = 1247		
Prirastek obratov	294 198 361 = 853		

V prejšnjih treh trimesečjih je bilo skupno število prijav 2074, odjav 1304, prirastek 770. Prirastek obrtniških podjetij kaže torej rastočo tendenco. Celokupen porast torej znaša 853 ali 4.3%. Največji del novih prijav se nanaša na krojaške in šiviljske obrte, prevoz oseb z avtomobilom, kovače in mizarje. Iz tega bi se dalo sklepati, da je položaj v pretežnem delu obrtniških panog ugodnejši kot pri trgovstvu, akoravno je pri produkcijskih obratih tudi tu prišlo tekom leta do redukcij staleža pomožnega delavstva. Našemu obrtniku bo treba zato v bodoče vedno intenzivnejše skrbeti za nove vire zaposlitve, v ta namen pa osobito skrbeti, da se njegova sposobnost in kvaliteta njegovega izdelka čimbolj dvigne, produkcijski stroški pa z racionalizacijo obratovanja čimbolj znižajo.

O velikem zborničnem delu na pospeševanje obrta, ki se je vršilo v okviru njenega Zavoda za pospeševanje obrta, bo podano posebno poročilo.

Razen obrtnega pospeševanja pa je zbornica izvršila tudi obilo dela obrtnopravnega značaja. V dveh sejah obrtnega odseka je bilo rešenih 91 dispensnih prošelj za nastop raznih obrtov, 30 prošelj za omejene stavbne koncesije, odnosno za razširjenje takih koncesij, 2 prošnji za elektrotehniško, ena za tiskarsko in ena za zobotehniško koncesijo, nadalje 12 prošelj inozemcev za pripustitev k izvrševanju obrta v naši državi. Zbornica je v teh sejah zavzela načelno stališče glede obsega obrtnih pravic in podobnih vprašanj v 20 primerih. Med njimi bi bilo omeniti izjavo o vprašanju, kdo sme izdelovati doge, ali je smatrati sušenje las v kopališčih za opravilo, pridržano izključno frizerjem, ali sme gostilničar klati prašiče radi prodaje mesnih izdelkov v okviru svojega obrta, glede delokroga slaščičarjev in pekov, mlinarjev, glede peke kruha, glede vprašanja, ali je steklarju dopusten prehod k steklograverstvu brez posebne usposobljenosti, o vprašanju, kdaj je smatrati pekarno in mizarstvo delavnico za tovarniški obrat, kdaj se smatra žaga za postranski gozdni obrat, ki ni podvržen predpisom obrtnega reda, in končno o vprašanju združitve sedlarjev in tapetnikov v eno samo stroko pod isto točko § 1 obrtnega reda.

Nadalje se je zbornica izjavila o imenovanju predsednikov preizkuševalnih komisij za pomožniške preizkušnje v 17 primerih, o ustanovitvi in reorganizaciji obrtnih združenj in izpremembi zadrugnih pravil v 24 primerih, v 12 primerih pa o primernosti avtobusnih tarif in v enem primeru o primernosti klavniških pristojbin.

Glede zakonodajnega dela bi bilo pripomniti še, da je zbornica po izvršeni širši anketi in zaslišanju strokovnjakov, podala Ministrstvu za zgradbe in nekaterim članom Vrhovnega zakonodajnega sveta obširno izdelano in s konkretnimi izpreminjevalnimi predlogi opremljeno izjavo k načrtu zakona o zgradbah. Ta zakon, ki bo veljal za vsa država, bo velike važnosti za razvoj našega stavbarstva, osobito za ureditev mest in važnejših tujskoprometnih krajev. Posebno važnost je zbornica posvetila v svoji izjavi vprašanju omejevanja zasebne

lastnine in obremenitve zemljiške posesti, ki gre v načrtu predaleč. S tem v zvezi bi bilo omeniti še zbornično izjavo glede vprašanja normalizacije opeke.

Omeniti je nadalje, da se je zbornica zavzela za to, da bi se pri podreditvi koncesijoniranih tehnikov Ministrstvu narodnega zdravja in ob uveljavljanju novega zakona o zobnih tehnikih čuvala pridobljene pravice in delokrog sedanjih koncesionarjev.

Končno omenjam še, da je dala Zbornica Ministrstvu trgovine in industrije obširno izjavo k načrtu novega zakona o pospeševanju obrta in industrije, v kateri je precizirala svoje stališče v tem prevažnem vprašanju.

V zaščito obrtništva pred konkurenco nelegalnega obratovanja šušmarjev in proti izigravanju obrtnih predpisov na razne načine, na primer pod kritjem družb z omejeno zavezo in zadrug, je zbornica ponovno posredovala pri pristojnih oblastvih. Kraljevska banska uprava je vsled tega izdala okrožnico podrejenim obrtnim oblastvom, s katero se poostreje postopanje proti šušmarjem in osebam, ki na kakršenkoli način izigravajo obrtne predpise v svrhu izvrševanja obrta.

Strokovnemu šolstvu je zbornica posvečala posebno skrb. Podelila je podpore obrtnim nadaljevalnim šolam. Teh je bilo v prejšnjem šolskem letu 86 z 297 razredi in 7348 učenci. Prispevala je tudi za trimesečni risarski tečaj za učitelje obrtnih nadaljevalnih šol, ki se je vršil v poletju v Ljubljani in katerega je obiskovalo 40 učiteljev.

Glede ostalega strokovnega šolstva bi bilo omeniti kot važno, da je ministrstvo za trgovino in industrijo izdelalo osnutek zakona o tehnično-obrtnih strokovnih šolah. Zbornica je dobila priliko, da poda o načrtu svoje mnenje. Pri tej priliki je stavila mnoge konkretne predloge za izpremembe, ki bi bile neobhodno potrebne, da bo to šolstvo ustrezalo našim razmeram in v skladu s smernicami naše obrtne industrijske politike.

Končno bi bilo omeniti še informacijsko službo zborničnega urada, ki se nanaša na dajanje pismenih in ustmenih pojasnil in nasvetov v obrtnih stvareh in pa udeležbo zbornice po delegatih in referentih na številnih obrtniških zborovanjih in sestankih.

Šivilje in krojači!

Od 3. do 22. novembra 1930 privedim v Ljubljani damski pri krojevalni tečaj v večjem obsegu. Poučeval bom teorijo prvovrstne francoske metode; izdelovali se bodo pa tudi modeli normalne velikosti po najnovejših journalih. Izdelki bodo ob zaključku tečaja razstavljeni.

Učnina z vsemi risalnimi potrebščinami znaša Din 380—, od katere vsote je plačati dinarjev 100— pri vpisu, ostanek na prvi dan pouka.

Na željo prijavljenih se lahko vrši tudi večerni tečaj.

Prijave se sprejemajo vsaki dan do 23. oktobra 1930.

T. KUNC

lastnik konc. strokovne šole in
damskega modnega ateljeja

Ljubljana, Jurčičev trg 2./1.

A. Knafelj, strok. učitelj:

Moška moda za jesen in zimo.

Po vročih poletnih dnevih je prišel čas, ko je treba misliti na spremembo garderobe. Lahke obleke bo treba odložiti in jih zamenjati s težkimi, toplimi. Marsikateremu daje skrb že sedaj, kaj kupiti in kako, odnosedno pri katerem krojaču pustiti izdelati obleko. Saj dandanes je skrb tem večja zato, ker so nove obleke bolj redke kot kedaj poprej.

Potrebno je, da je krojaški mojster ob novi seziji pripravljen, da ima no-

ve modne slike (journale), da prečita nova modna pravila i. t. d. in da je o vsem tako poučen, da lahko ustreže naročniku in odgovarja na zahteve in vprašanja.

Cetudi so včasih ob novi seziji spremembe malenkostne, jih ne smemo nikdar prezreti. To že zato, ker moramo svoje naročnike stopnjema privaditi na novo modo. S hitrim skokom bi se naročniku nikdar ne ustreglo. Če bi n. pr. od ozkih hlač prišli naenkrat na široke, bi se naročnik v njih brez dvoma ne počutil dobro. Če bo krojaški mojster zasledoval modo, se bo v novost hitro in brez težav poglobil in to mu je potrebno, ako si hoče zagotoviti obstanek. Saj je krojaška sezija za krojače le nekaj sejm, ker traja le kratko dobo. Zato mora biti za ta sejm pripravljen, da je za dobo sezije brez ovir dobro zaposlen, ako hoče kaj zaslužiti. Saj so sezije dandanes itak zelo kratke in slabe.

Na krojaško sezijo vpliva vsaka vremenska sprememba. Če n. pr. kaže vremenska napoved lepo jesensko vreme, se jesenska obleka ne naroči, ker se stranka zadovolji do resne zime z letnim oblačilom. Če hočemo obstojati, je treba naročnike vedno na novo iskati. Ako nam odpade eden, ga moramo nadomestiti z drugim. Najboljša reklama za nove naročnike pa je solidno, točno in vestno delo. Da bo krojačem lažje zasledovati modo, hočem v nadaljnjem podati nekaj nasvetov in pojasnil za jesensko modo.

V splošnem je izprememba spomladanske mode le malenkostna, kar pa opazi seveda strokovnjak že na prvi pogled.

Te izpremembe so sledeče:

Enovrstni suknjič je pri osebi, ki je velika 172 cm, dolg 75 cm, dvo-vrstni pa 73-5 cm. V prejšnji seziji v dolgosti ni bilo razlike. Fazona je nekoliko ožja kot je bila in na zunanjem robu le malo na ven izbočena. Ako je fazona kratka, naj sega precej visoko na rame, kar pa pri dolgi ni potrebno. Fazona tudi ne sme biti preveč viseča (posneta). V pasu je suknjič nekoliko bolj priležen kot v prejšnji seziji. Ramena so še vedno visoka in široka (in to pri vseh komadih). Da dobi suknjič v ramenih pravo obliko, moramo precej podložiti ramena. Zato pa moramo tudi na rami nekoliko dodati. Ramena niso več delana oglati, ampak okroglo likana (pri rokavu). Ramenim šiv je še vedno pomaknjen proti vrhu rame (2-2.5 cm). Suknjič se čez sedalo primerno prime. Žepi so zelo v modi brez žepnih zaklopk in so zgornji in spodaj paspolirani. Pač pa se delajo tudi z žepnimi zaklopkami. Na rokavih delamo razparek in se prišijejo štiri gumbi.

Pri telovniku je izrez nekoliko manjši kot je bil. Telovnik dobi 6 gumbov. Spodnji gumb se torej nosi odneta.

Pri hlačah je isto kot je bilo. Raje so še malo ožje kot širše. Širina hlač v kolenu je 55 cm in spodaj 47 cm (pri normalno močni osebi, torej 48 cm gornje širine).

Smoking-obleka.

Smoking se dela na en gumb. Fazona je s svilu prevlečena in ne sme biti na zunanjem robu preveč na ven izbočena, toraj nekoliko bolj kot pri obleki. Žepi so paspolirani (zgornji in spodaj) in se delajo brez žepnih zaklopk. Prsni žep je v modi. Rokav dobi razparek s 4 gumbi, prišitimi blizu eden poleg drugega. Smoking je za 1 cm krajši od navadnega suknjiča.

Telovnik je globoko izrezan in dobi 4 gumbe. Nosil se brez ali z ovrtnikom. Spodnji vogali ne smejo biti preveč posneta in so ca. 10 cm dolgi. K smokingu radi nosijo bel telovnik ali telovnik iz lahke vzorčaste črne svile. Nosi se lahko oboje brez ovrtnika.

Hlače dobijo temno galon-porto. So tudi nekoliko širši kot pri navadni obleki. Na sprednji hlačni v pasu gube odpadejo in tud spodaj niso zapognjene.

(Nadaljevanje sledi.)

KAJ JE NOVEGA.

Borze. Tuje valute so veljale v prošlem tednu v dinarjih: Berlin (nemška marka) 13.41, Budimpešta (madžarski pengö) 9.88, Curih (švicarski frank) 10.96, Dunaj (avstrijski šiling) 7.95, London (angleški funt) 273.08, Newyork (dolar) 56.28, Praga (češkoslovaška krona) 1.68, Pariz (francoski frank) 2.22, Trst (italijanska lira) 2.96.

Konferenca balkanskih držav, ki se je vršila v Atenah, se je po večdnevem zasledanju zaključila z znatnim uspehom, ker so se razčistila mnoga važna vprašanja osobito gospodarskega značaja, kar bo ugodno vplivalo na bodoči razvoj medsebojnih gospodarskih stikov.

Ureditev zobotehniškega obrta s posebnim zakonom o zobnih zdravniških in zobnih tehnikih je končnoveljavno izvršena in stopi kmalu v veljavo, s čemer dejansko prestane samostojen zobotehniški obrt, stari komisijonarji še ostanejo, novi pa postanejo le pomočniki zobnih zdravnikov ter pridejo iz resora ministrstva za trgovino za trgovino in industrijo v resor narodnega zdravja.

Most med Beogradom in Pančevom, preko Donave bo v železnem ogrodju kmalu končan, nakar se bo začelo s končno montažo železne konstrukcije.

Razne pevске in muzikalne prireditve se bodo smele v bodoče prirediti le po prejšnji prijavi in plačilu takse pri Avtorski centrali v Ljubljani. Kdor bi se tega ne držal, mu grozi zakon o zaščiti avtorskega prava z denarnimi kaznimi in celo z zaporom.

15 milijonov brezposelnih delavcev je po izkazih Mednarodnega urada za delo na celim svetu.

Ankete o davku na poslovni promet so se vršile tekom prošlega tedna pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, pri čemer so bile zaslišane za mnenje razne take stroke, katere bo ta davek zadel še v posebni meri.

Konferenca agrarnih držav, ki se je prošli mesec vršila v Varšavi, se bo v drugi polovici oktobra nadaljevala v Bukarešti, kjer se bo razpravljalo osobito o vprašanju pospeševanja in zaščite izvoza poljskih pridelkov v industrijske države, ki so se v zadnjem času zaprle proti uvozu žita z visokimi uvoznimi carinami.

Jugoslavija je bila sprejeta v stalni gospodarski odbor Društva narodov, v katerem je v celem 15 članov, ki se volijo vsaka tri leta.

Zmernejši elementi v nemškem parlamentu so pri volitvah predsednika in podpredsednikov zmagali in izvoljen je bil za predsednika dose-danji predsednik, socialni demokrat Loebe, za prvega podpredsednika narodni socialist dr. Lohr, za drugega podpredsednika pa poslanec centur-ma Essner.

Ministrski predsednik Živković je po vesteh iz Beograda lahko zbolel, vendar pa kljub temu vrši svoje uradne posle.

Avstrijska vlada se razburja in zunanji minister dr. Seip l vložil protest v Pragi radi govora češkoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša, v katerem je izjavil, da sedanji razvoj dogodkov v Avstriji kaže, da bi lahko prišlo do težkih notranjih sporov.

O novem državnem proračunu za leto 1931/32 se vrše konference v finančnem ministrstvu ter gre za to, da se brez povišanja proračuna dobe potrebna sredstva za neobhodno potrebne nove izdatke s prihranki.

Francoski trgovinski minister Flaudin je te dni obiskal Jugoslavijo ter je bil sprejet tudi pri predsedniku vlade g. generalu Živkoviću.

Veliko obrtniško zborovanje se namerava prirediti v kratkem v Prekmurju, in sicer v Beltincih, kamor pridejo tudi delegati iz vseh krajev Slovenije, da razpravljajo osobito v davčnih stvareh.

Poldrugo milijardo frankov posojila proti 5 1/2% obrestim nam ponuja francoska industrija za zgradbo železnice, ako nabavimo potrebni material v Franciji.

MEDIĆ-ZANKL

tvornice olja, firneža, lakov in barv (boja)

d. z o. z.

Centrala v Ljubljani * Lastnik Franjo MediĆ
Tovarne: Ljubljana-Medvode-Domžale
Podružnice in skladišča: Maribor, Novisad

Dopolnilni tečaj za že izvežbane avtogenske varilce.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani priredi v livarni Tehniške srednje šole v Ljubljani od dne 23. do dne 31. oktobra t. l. poseben avtogenski tečaj za dopolnitev že izvežbanih varilcev, ki so tak začetniški tečaj že obiskovali, odnosno bili zaposleni del časa za avtogenskim varenjem. Vežbalo se bo varenje na desno, levo, naprej in navpično nad glavo, zvarni šiv kot konstrukcijski element pri železu, bakru, mesingu, aluminiju in zlitinah, dalje kalkulacija in rentabilnost. Pri tem se bo vse vežbanje vršilo po možnosti na kompliciranejših popravilih predmetov, ki spadajo v mehaniko, ključavničarsko, inštalacijsko in strojno stroko. Pozivamo mojstre, pomočnike in tovarniške varilce, ki so že izvežbani in bi se radi v svoji stroki izpopolnili, da se priglase neposredno ustmeno ali pismeno Zavodu za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani in sicer najkasneje do 18. t. m. — Vsak naj obenem preskrbi kak kompliciranejši predmet iz svoje stroke, da ga prinese s seboj radi popravila, odnosno vežbanja. — Pristojbina znaša za mojstre in delovodje Din 150—, za pomočnike pa Din 100—. Podrobnejša navodila dobe prijavitelci pismeno.

Avtogenske varilne aparate

„GRIESOGEN“

in vse različne potrebščine

za avtogensko varenje

ima stalno v zalogi trrdka

FELIKS TOMAN ml.

Ljubljana

Resljeva cesta 30

Brezplačno popravilo strojev, avtomobilskih blokov, karterjev itd.

Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani priredi od 23. do 31. oktobra t. l. dopolnilni tečaj za že izvežbane avtogenske varilce. Pri tej prilici se bodo izvršila tudi kompliciranejša popravila raznih strojev in strojnih delov, av-

tomobilskih in avtobusnih karterjev in blokov ter raznih drugih podobnih pokvarjenih ali zlomljenih kovinskih konstrukcij iz železa, jekla, aluminija, bakra in mesinga. Varenje in popravilo se vrši pod vodstvom strokovnjaka inženjerja in varilnega mojstra strokovnjaško. Da se morejo dobiti primerni predmeti, poziva podpisani zavod industrijske in obrtniške tvrdke, lastnike avtobusov in avtomobilov in ostale imetnike gorilomenjenih predmetov, da pošljejo, odnosno pripeljejo popravila potrebne predmete v livarno Tehniške srednje šole, kjer se jim bode izvršilo popravilo brezplačno. Zavod bo zahteval samo povračilo za uporabljeni material. Vsak interesent mora priti ob zaključku tečaja sam po poslani predmet. Zavod za pospeševanje obrta Zbornice za TOI v Ljubljani.

IZ ORGANIZACIJ.

Delovanje Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani.

Načelstvo Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani je na svoji seji dne 6. oktobra t. l. podalo poročilo za čas od 21. avgusta do 6. oktobra 1930. Iz poročila je posneti, da je bilo delo obširno in živahno.

Dne 2. septembra je sprejemal v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo, načelnik Ministrstva za trgovino in industrijo g. Milivoj Savić načelnike nekaterih ljubljanskih obrtnih zadrug, ki so mu poročali o težnjah in željah raznih obrtnih strok. G. Savića je posetil tudi zvezni načelnik g. Rebek, ki mu je poročal o splošnem stanju obrtništva v Dravski banovini.

Dne 15. septembra je obiskal zvezno tajništvo tudi predsednik beograjskega Udruženja čevljarjev g. Vlada Vasić. — Dne 21. septembra se je vršila v Mariboru važna seja obrtniških vrhovnih organizacij. Kot zastopniki zveze so se je udeležili gg. zvezin načelnik Rebek, podnačelnik Krapež in zvezin tajnik. — Na novo se ustanavlja Zadruga pletilcev in Zadruga izdelovalcev kisa, obe za Dravsko banovino v Ljubljani. — Vršili so se izredni občni zbori sledečih zadrug: Dne 14. septembra Zadruga čevljarjev v Ljubljani, dne 21. septembra Zadruga čevljarjev v Ribnici in 28. septembra Zadruga čevljarjev v Litiji. Na občne zборе, na katerih se je protestiralo proti ustanovitvi Batinih tovarn v Jugoslaviji, je poslala zveza svoje zastopnike. — Dne 14. septembra se je vršilo obrtniško zborovanje v Šoštanju, na katerem je zastopal zvezo njen načelnik g. Rebek.

toplota solnca. Tak je bil tudi, ko smo šli mi na Triglav.

Po kratkem počitku pod Begunjskim vrhom, kjer izvira izpod previsne visoke skalnate stene hladen studenček, pri katerem smo se krepko podprli z jedačo in pijačo, smo imeli posvet, kod naj jo mahnemo čez ledenik. Večina je bila za to, da gremo naravnost v smeri Kredarice, drugi bi bili šli raje mimo Staničeve koče in čez Rž, kjer je bolj skalnat pot. Zedinili se nismo in tako je prišlo do tega, da smo se razdelili v dve skupini. Večini, ki sem jo vodil, se je pridružil tudi prijatelj Peter, ki je imel vse priprave za led in sneg: krplje (mrežasto rešeto, ki se dene v snegu na čevlje, da se ne udara), dereze (z dolgimi štirimi ali šestimi zobovi opremljena železna podstava, ki se natakne na podplat, da se zasedi v sneg in led), vrv itd.

Mogočni Triglav se je kopal v žarkih poznega popoldanskega solnca.

Lastni dom. proizvodi: laneno olje, firnež, vse vrste lakov in emajlno lakastih barv, oljnatih barv, kemijsko čistih, olepšanih in navadnih prstenih barv vseh vrst in nijanc, steklarski kit, čopiče znamke „Meraki“ in sploh vse v barvarstvo stroko spadajoče blago za obrtnike, trgovino, industrijo, za železnice, pomorstvo in zrakoplovstvo po solidnih cenah in točni postrežbi

Na ministrskega predsednika je vložila zveza ponovno prošnjo za ustanovitev podružnice Znanstvene banke v Ljubljani. — Vložila je več predstav in prošenj na bansko upravo in na obrtna oblastva, na predlog pri njej včlanjenih obrtnih zadrug. — Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je podala več obrtno-pravnih izjav, tako n. pr. če je popravljane in nabijanje napustnih signalnih baterij za avtomobile in motorna kolesa prost obrt; če je čas obiska Podkovske šole v Ljubljani računati v pomočniško dobo ali pripada izdelovanje keksov slaščičarjem ali tudi pekcom; obseg obrtnih pravic usnarjev itd. — Raznim obrtnim oblastvom je zveza dajala svoje mnenje k prošnjam za podelitev dispenc v smislu § 14. c obrtnega reda. — Poslala je vsem ljubljanskim zadrugam okrožnico v zadevi strokovnega pouka na obrtno-nadaljevalnih šolah po obrtniških mojstrih, kar misli uvesti s pričetkom prihodnjega šolskega leta.

Na mestno načelstvo v Ljubljani in na upravo Dravske banovine je poslala dobro utemeljeno prošnjo za zgradbo posebne obrtno-nadaljevalne šole v Ljubljani.

Dne 15. septembra je sklicala zveza sestanek ljubljanskih vajencev, na katerem so predavali obrtniški predstavniki. Sestanek je krasno uspel. V bodoče se bodo taka predavanja vršila pogostoma. — Neko predstavko, tičočo se prepovedi obiska kinematografov obrtnemu naraščanju je z dokazi podprla in izrazila željo, da bi se ta prepoved izdala za celo Dravsko banovino. Vsem obrtnim zadrugam je poslala obširno okrožnico v zadevi vajeniške vzgoje, oziroma vajenskih sestankov, predavanj itd. v strokovnem in družabnem pogledu.

V „Obrtnem Vestniku“ je objavila zveza obširen članek v zadevi pritožb proti odmeri in izterjanju davkov. Vsebinsko tega članka lahko uporabijo zadruga na zborovanjih in sestavah tožadnih spomenic in pritožb. Poslala je predstavko v zadevi reklamacijskega odbora pri Finančni direkciji v Ljubljani.

Izredno veliko posla je dalo zvezi pobijanje šušmarstva fizičnih in juridičnih oseb. Odločbo banske uprave na neko predstavko v zadevi klanja živine in prodaje mesa na deželi od strani polje-

delcev, je poslala v prepisu vsem me-sarskim zadrugam.

Dne 4. oktobra je priredila zveza svojemu agilnemu podnačelniku g. Milko Krapežu povodom njegovega 30-letnega jubileja samostojnega dela časten večer v restavraciji »Zvezda«. — Povodom rojstne proslave Nj. Vis. prestolonaslednika je poslala zveza brzojavne čestitke Nj. Vel. kralju in gosp. ministrskemu predsedniku g. ing. Dušan Sernecu pa povodom njegovega imenovanja ministrom. — Dne 24. septembra se je vršila seja eksekutivnega odbora, dne 26. septembra pa seja vajenskega odseka.

Zveza je obveščala in informirala zadruga o vseh važnih zadevah potom okrožnic.

Obrtniški koledar za leto 1931 je že tiskan in se bo koncem tega meseca pričelo z razpošiljanjem. Koledar ima letos izredno važno in koristno vsebino ter bo izšel v 3200 izvodih.

Razen navedenega poslovanja je rešilo zvezno tajništvo tudi nebroj drugih dopisov, pritožb, vlog itd. raznih zadrug in korporacij, kakor tudi posameznih obrtnikov, ter jim dajalo vsa potrebna pojasnila in navodila v raznih zadevah. — Vplačevanje zvezinih doklad od nekaterih zadrug ni zadovoljivo (ne od vseh), kljub večkratnim opominom.

Zadruga konjačev za Dravsko banovino.

Pozivamo vse člane, da se nemudoma obrnejo na svoje sreske načelnike radi ureditve stalnih plač, ki jih bodo člani dobivali od občin počenši s 1. januarjem 1931.

Sreski načelniki so bili o tem obveščeni od zadruga, ki jih je tudi naprosila, da gredo vsem članom naše zadruge kar največ mogoče na roko pri ureditvi teh plač.

Tovariši, pazite pri sklepanju pogodb z občinami in zahtevajte, da ostanejo vse kože vam in da ostane v veljavi tarifa od leta 1924 razen kontumaca, za kar boste dobivali stalno plačo.

Za pojasnila se obračajte na zadrugo. Načelnik.

Pristopajte k Obrtniški Samopomoči!

Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani, Beethovnova ulica št. 10, prilifčje.

Peči za žagovino

gorljive 6 do 10 ur, iz močne pločevine, izdeluje po najnižjih cenah

KAREL CIZEL
VRANSKO pri Celju.

Solidna izdelava!
Prodajalci popust.

Milko Krapež, Ljubljana:

Na Triglav!

(Nadaljevanje.)

Ne bom natančneje opisoval veličastja pogleda, ki se odpre planincu, ko izstopi iz strmih in globokih grap in skalnatih sten Praga. Pred njim zelenkastobel triglavski lednik, ki ga na gornjem koncu zaslanjajo stene vršičev Velikega in Malega Triglava, Kredarice in Rži. Ledenik sega doli nad Severno steno in izliva preko nje peneče slapove kristalnočiste vode. Sivi skalnati stožci in grebeni mole kakor otoki iz sneženih poljan. Za onega, ki bi zgrešil pot in ki ne pozna dobro, kje mu je treba končno izstopiti, je hoja preko ledenika precej nerodna. Lahko zaide v razpoke in na ledene strmine, kjer mora potem gledati, kako se izklopa naprej. Seveda velja to za oni čas, ko je ledenik še obsežen in ga ni preveč vzela

Tuintam mu je ovila glavo tanka meglica, kakor pajčolan. Pipo kadi naš očaj Triglav. Bojim se, da bode nastopila megla, je pripomnil tovariš Miha in pripovedoval, kako nerodno je bilo, ko jih je nekoč zatekla megla, da niso videli korak pred seboj. Seveda je na Triglavskem ledeniku stvar še košljivejša. Saj lahko zaides v razpoke in takozvane »kon-te«, pa se plaziš po cele ure, predno zopet prideš na pravo pot. Če pa se zgrešiš in se izgubiš, je stvar še resnejša. Zato je treba posebno paziti, če se bliža večer, ker pončji ne kaže drugega, kakor da ostaneš na licu mesta in prenočiš na prostem.

Res je imel tovariš Miha prav, ko ga je skrbelo. Nismo še hodili četrt ure, ko se izza Triglava prikadi kakor temna, ogromna pošast megla ter se lena vlega proti ledeniku. Ni trajalo dolgo, da je objela tudi nas. Markacij preko ledenika je bilo še precej po raznih skalah, ki so štrlele iz

njega. Toda paziti je bilo treba zelo, da ne zaidemo v stran.

Klicali smo se čisto, da smo na ta način ostali skupaj. Pot nam sicer ni delala težav, ker je sneg lepo držal in poledic ni bilo preveč pogostih.

Imeli smo še kake pol ure do Kredarice. Megla ni hotela odnehati. Ledenik se je začel vedno bolj dvigati in zdelo se mi je, da smo zašli preveč na desno. Hoja je postajala nerodnejša, ker je na nekaterih mestih drselo. Končno smo se znašli pred steno Malega Triglava. Zašli smo torej nekoliko, toda tu sem se že znašel in čez četrt ure smo sedeli v toplem Aljaževem zapečku na Kredarici. Toda joj! Kje je naš prijatelj Peter? V sobi ga ni, zunaj koče smo klicali, pa ga tudi ni bilo. S skrbjo smo ugotovili, da smo Petra izgubili nekje na ledeniku. Večer je že bil in tema je začela nastopati. Tako ga nismo mogli pustiti. Vzeli smo z oskrbnikom svetilko, pa hajd po Petra na ledenik. (Dalje prihodnjic.)

Poslednje vplačilo delnic Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije A. D.

Poslednje, petnajsto, dvojno vplačilo delnic Zanatske Banke Kraljevine Jugoslavije A. D., po 20 Din za vsako delnico se mora izvršiti v teku meseca oktobra, a najkasneje do 15. novembra 1930. Delničarji te banke se pozivajo, da to, eventualno še katero zaostalo vplačilo izvrše v odrejenem času, da jim delnice v smislu čl. 12 bančnih pravil ne bi bile razveljavljene.

Vplačila se polagajo v Zanatski Banki Kraljevine Jugoslavije — Centrali Beograd, Pašičeva ulica št. 8 in to pri njeni blagajni, ali pa preko Poštnega čekovnega urada, oziroma s pošto nakaznico.

Po izvršenem poslednjem vplačilu se bodo v zameno za sedanječasne delnice izdale stalne delnice Zanatske Banke Kraljevine Jugoslavije. Delničarji bodo o času te zamenjave pravočasno obveščeni.

**Uprava Zanatske banke
Kraljevine Jugoslavije A. D.**

RAZNO.

Obrtnikom in obrtniškim organizacijam! Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, Krekov trg 10, ki je bil kot urad ukinjen z odlokom g. ministrskega predsednika, posluje v vseh zadevah glede pospeševanja obrti nemoteno dalje kot: Kr. banska uprava dravske banovine, VIII. odd. referat za pospeševanje obrti. Obrtniki in njih organizacije naj se zato odslej obračajo na navedeni naslov, ki posluje povsem enako kot bivši urad za pospeševanje obrti. — Po odredbi bana načelnik oddelka za trgovino, obrt in industrijo: dr. Marn, s. r.

Anketa o novem davku na poslovni promet. Na konferenci gospodarskih zbornic kraljevine Jugoslavije, ki je bila v Beogradu povodom konference o izvrševanju zakona o skupnem davku na poslovni promet, je bil izvoljen ožji medzborniški odbor, ki mu je poverjena izvršitev podrobnega načrta o delovnem načinu vseh naših zbornic za izdelavo enotnega predloga tarife, po katerih naj se plačuje skupni davek na poslovni promet. Ta ožji odbor je na včerajšnji seji v soglasju s centralo industrijskih korporacij izdelal potrebna navodila za poslovanje v gornjem smislu. Navodila so bila danes poslana vsem zbornicam, ki bodo sedaj takoj začele konsultirati vse interese. Ožji odbor zbornic bo na vsak način še pred koncem oktobra ministrstvu financ izročil skupni predlog v imenu vseh naših gospodar-

Najboljši

firneži, laneno olje, vse vrste lakov in emajlno lakastih barv, kakor tudi kemijsko čistih, olepšanih in navadnih prstenih barv vseh vrst dobite po **nizki ceni** pri tvrdki

Alojzij Keber,
Ljubljana, Marjin trg 8.

Detaljna zaloga DUKO-lakov po tvorniških cenah. — Antoxid barve zoper rjo.

skih zbornic ter centrale industrijskih korporacij.

Razširjenje jugoslovanskih tobačnih tovarn. Letošnji tobačni pridelek Jugoslavije je rekorden. Zato se razmotriva na merodajnih mestih vprašanje razširjenja tobačnih tovarn. Potrebni stroji bi se dobavili iz Češkoslovaške in Nemčije, tu deloma na reparacijski račun. V tovarni v Nišu bodo zamenjali nekatere na poskušnjo dobavljene stroje proti novim z večjo kapaciteto. Nabavili bodo zlasti stroje za fabrikacijo slabših kvalit (Zeta in Sava), ki so predmet močnega povpraševanja. Hercegovski tobak bodo producirali odslej naprej v večjih množinah; zlasti za izvozne namene je povpraševanje po njem zelo živahno.

Kolonizacija v Srbiji. V Metohiji in na Kosovu se bližajo tehniške priprave za nove naselbine svojemu zaključku. Z naseljevanjem bodo pričeli leta 1931. V Metohiji bodo naselili 4000 družin, v prvi vrsti iz Črne gore; na Kosovu bodo naselili družine iz Primorske, Savske in Donavske banovine. Zlasti pridejo v poštev opanti iz Ogrske in poljski delavci iz Like. V Nemčiji so naročene premakljive hiše, dalje poljedelsko orodje za obdelovanje zemlje itd. Pri Ohridu in Dojranu so z naseljevanjem že pričeli.

Nov član vrhovnega zakonodajnega sveta. Za člana vrhovnega zakonodajnega sveta je bil na novo imenovan g. Ivan Vesenjaj, minister v pokoju v Mariboru.

Adresar zavoda za unapredjivanje spoljne trgovine. Zavod za unapredjivanje spoljne trgovine v Beogradu, name-rava izdati s sodelovanjem zbornic za trgovino, obrt in industrijo adresar, kjer bo obsegal vse industrijske tvrdke, kakor tudi večja obrtna podjetja, izvozne in uvozne tvrdke, bančni zavodi itd. V ta namen je Zbornica za TOI v Ljubljani razposlala zainteresiranim tvrdkam vprašalne pole, ki jih je zbornici vrniti v predpisanem roku. Tvrdke, ki slučajno ne bi prejele teh pol, naj se obrnejo radi dostavitve pol na zbornični urad, Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

DOBAVE.

Oddaja del za napravo požarnega hidranta pri vodni postaji Zelše pri Rakeku. Gradbeni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 14. oktobra t. l. ponudbe glede oddaje del za napravo požarnega hidranta pri vodni postaji Zelše pri Rakeku. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja. Dne 21. oktobra t. l. se bo vršila pri Komandi Dravskega žandarmerijskega polka v Ljubljani ustmena licitacija glede prodaje 3680 kg raznih krp suknene obleke, volnenega perila in od vojaških odej ter glede prodaje 1269 parov iznošenih čevljev. (Predmeti so interesentom vsak delavnik od 9. do 11. ure pri isti komandi na vpogled.)

Prodaje raznega blaga se bo vršila potom licitacije dne 15. oktobra t. l. pri

Glavni carinarnici »A« v Ljubljani. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Prodaja starih oblek se bo vršila potom licitacije dne 24. oktobra t. l. pri Upravi policije v Zagrebu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

**Pridobivajte našemu listu
vedno nove naročnike!**

**Svetovno - priznane - najboljše
pisalne - stroje - dobite - pri - tvrdki:
Ludv. Baraga - Ljubljana
Šelenburgova - ul. 6**

Pisalni - stroji:

Underwood

za - pisarno - in - potovanje

L. C. Smith

tihotekoči - za - pisarno

Stoewer

za - pisarno - - -

za - potovanje - je stroj - «Srednji»

**Cene - zmerne - Naročniki - tega - lista
imajo - 7% - popusta - pri - nakupu!**

**Kdor
oglašuje
ta na-
preduje!**

IVAN JAX in SIN
Ljubljana, Gosposvetska cesta 2.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne.

15 letna
garancija.

Vezenje se poučuje pri
nakupu brezplačno.

Pisalni stroji „Adler“

Kolesa iz prvih tovarn,
Dürkopp, Styria, Kayser-
Nero. Pletilni stroji vedno
v zalogi. Posamezni deli
koles in šivalnih strojev.

Daje tudi na obroke.
Cenike franco in zastoj.

Železnina orodje, okovje itd.

Porcelan

Steklenina

BOGDAN ŽILIČ
LJUBLJANA, Dunajska c. 11
(poleg Flgovca)

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

**dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem
računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam**